

XXI.

ANUARUL

școalei civile de fete cu internat și drept de publicitate

a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“

din Nagyszeben (Sibiiu),

pe anul școlar 1906/1907

publicat de

Dr. VASILE BOLOGA

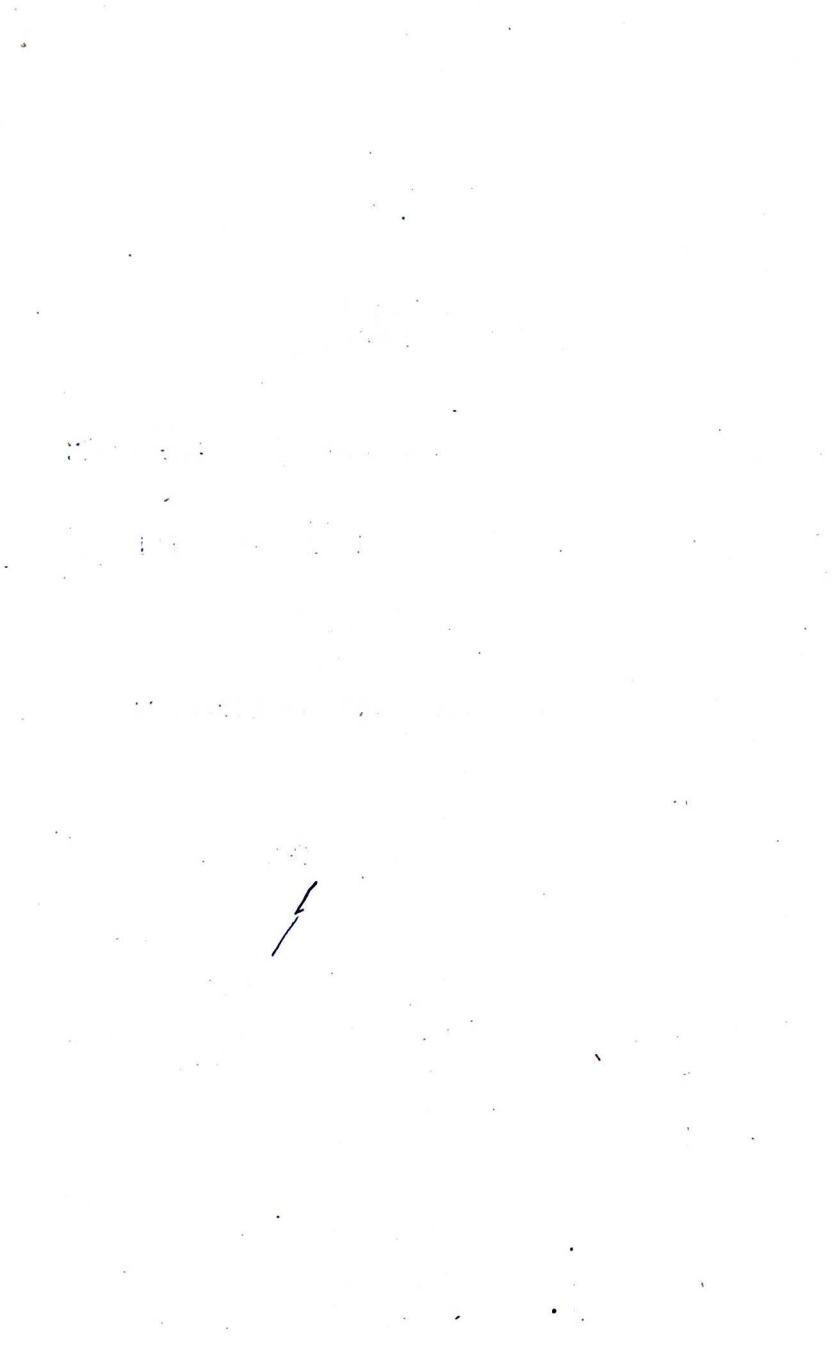
director.

- Cuprinsul: 1. Despre importanța educației fizice, de prof. Victor Păcală.
2. Știri școlare.

NAGYSZEBEN (SIBIIU),

Tiparul tipografiei arhidiecezane.

1907.

Despre importanța educației fizice.

În domeniul instrucțiunii sunt principii și adevăruri, dela cari nu putem devia fără a nesocoti și necesitățile sociale pe cari educația e chemată a le satisface. Un astfel de adevăr necontestat e, că educația fizică constituie o parte organică a educației publice. Pedagogia modernă s'a emancipat de prejudițiile și unilateralitatea școalelor mănăstirești ale evului mediu și s'a ridicat la valoare principiul, că atât educația fizică cât și cea psihică, fără a se confunda, au să se asocieze într'un ce armonice, îndreptându-se spre o țintă comună. Împreună au să realizeze dezvoltarea armonică și completă a tuturor forțelor naturii omenești, împreună să contribuie la formarea caracterelor morale.

Gimnastica, ca cel mai de frunte mijloc al educației fizice, a stat în cinstea cea mai mare la cel mai frumos și inteligent popor din câte au trăit pe pământ, a degenerat paralel cu decreșterea culturii omenești, și a ajuns în urmă iarăș la reputație pe timpul celei mai intensive mișcări culturale și a celor mai puternice curențe naționale. În toată lumea civilizată s'a pornit, de societate și legislativă, o acțiune vie, din care a rezultat reformarea învățământului, dând gimnasticii rolul ce i-se cuvine ca mijloc educativ. Ca să nu mergem mai departe, la poporul sășesc dela noi gimnastica și-a luat un loc de frunte alătura de disciplinele curat teoretice. În școalele sășesti mai înalte se cultivă exercițiile corporale încă d'inainte de anul 1848, în sale întocmite

anume spre acest scop și sub conducerea bărbaților de specialitate. Ba ce-i mai mult, la anul 1866 vine consistorul bisericii săsești și obligă toate presbiteriile de sub jurisdicțiunea sa, ca să se îngrijască și la școalele populare de localuri potrivite, în cari să se instrueze gimnastica, iarna ca și vara, de către învățători cualificați, iar studiul gimnasticei îl consideră atât de important, încât nu admite dispensare dela acest obiect decât în cazuri de tot grave, și nici atunci exclusiv numai pe baza atestatelor medicale. De atunci și până astăzi gimnastica a devenit o preocupare de căpetenie a poporului săsesc, un studiu purtat de interesul întregii opinii publice. Nu numai în școală cultivă gimnastica tinerii lor, și afară de școală se îndeletnicesc cu exerciții corporale tineri și bătrâni, în reuniuni de gimnastică și de sport, în cluburi, la serbări populare, excursii și întreceri gimnastice.

Nu șovăim a spune, că la noi această datorință ce revine învățământului nu a prea fost considerată până acum. Pe când aiurea lumea nici nu-și mai poate închipui o creștere fără deprinderi gimnastice, pe când în lumea occidentală nizuința de a săvârși o muncă intelectuală, fără a fi asigurat mai întâi energia vitală a organismului prin o gimnastică sistematică, e considerată ca o nebunie, noi n'am ajuns nici barem acolo, ca să înțelegem pe deplin rostul gimnasticei.

Se aduce școlai noastre învinuirea, că cultura ce se dă aici e defectuoasă; defectuoasă, pentru că nesocotește o ramură importantă a educațiunii, defectuoasă, pentru că absorbiți de grija de a face pe tinerii noștri relativ perfecți sub raportul intelectual, favorizăm oarecum, fără voia noastră, slăbirea sau îmbolnăvirea fizicului, facem, chiar fără să știm, greoaie și înceată func-

țiunea organelor. Acuza adusă școalei noastre e până la un punct îndreptățită. Pentru generațiile viitoare va fi, de sigur, frapant, poate chiar neînțeles faptul, că la anul 1907 gimnastica a fost încă ca și exclusă din planurile noastre de învățământ. Viitorul va înțelege mai bine anomalia, că pe când în toate țările culte ale Europei, din prilejul organizării din nou a învățământului, s'a ținut seamă deosebită de instrucția gimnastică, că pe când în Germania (Prusia) s'a introdus la anul 1892 o a treia oră de gimnastică (în afară de jumătățile de zile destinate jocurilor școlare) la săptămână, tot atunci în seminariile noastre d. e., fiitorii învățători ai popoului român primiau instrucție de gimnastică numai în câte o oră la săptămână, la niște aparate hodorogite, sub cerul liber și numai în cele din urmă 2 luni ale anului școlar. În unele comune, ce e drept, s'a făcut un început modest în ceea ce privește gimnastica, pentru a cărei deprindere s'a destinat locul și s'au procurat aparatele mai trebuincioase. Inșă, fie din lipsa de direcțiune și de organizație, fie din lipsa de calificație a învățătorului, gimnastica e și în aceste școale într'o stare de amorteală și sterilitate atât de vădită, încât cei mai mulți o consideră numai ca o povară sau un ornament zadarnic.

Și pentru ce oare e poporul nostru încă atât de străin de interesul pentru gimnastică? Pentru că conducătorii lui naturali, preoții și învățătorii, nu l-au deprins s'o aprecieze, nu l-au lămurit de loc, ori nu l-au lămurit în deajuns asupra foloaselor ce poate avea ca urmare. «Copiii mei» răspunde unul și altul, «sunt toată ziua în mișcare, se bălăbănesc în dragă voie prin câte grădini și uliți din sat. La ce le-ar mai servi dar și altă mișcare?» Nu se gândesc oamenii aceștia, că mișcările

acestea sunt unilaterale, în multe cazuri chiar periculoase și nu pot suplini o gimnastică făcută cu sistem. Cu cât se exercită mai unilateral unul din membrele trupului, cu atât e mai mare pericolul de boală și pentru organul care lucrează și pentru cel ce stă în nelucrare; dezvoltarea numai a unei părți a fizicului implică o suspensiune a dezvoltării celorlalte.

Nu sunt însă reflexiunile de mai sus cele mai reprobabile; avem dese prilejuri să vedem făcându-se și mai aspră judecată gimnastice și altor exerciții corporale. La niște serbări de gimnastică, ce s'au aranjat cu concursul unor școale și reuniuni săsești în o comună de pe la noi, feciori și fete de român, cari încă veniseră să vadă «comedia», iată cum apreciau exercițiile ce se făceau înaintea ochilor lor: «Iartă-i Doamne, că rău îi mai muncește necuratul!» — «O leacă de minte tot i-ar mai prinde bine neamțului! Ian uite, cum își mai face trupul colac, cum se întinde și se frânge de-ți vine să-i plângi de milă!...» Că poporul nostru, care s'a îndreptat de altfel cu atâta avânt spre școală și învățătură și, sărac cum e, are totuș o încredere atât de mare în binefacerile luminii intelectuale, nu înțelege încă rostul educației fizice, n'are să ne uimească prea mult. Avem doar și între intelectuali destui bărbați distinși, cari țin să omoare trupul prin tratamente ascetice ori, în cazul cel mai bun, ne mângăie cu aceea, că gimnastica nu e de loc o trebuință simțită de poporul nostru, că exigențele școlii noastre în punctul acesta nu sunt urgente și mai pot aștepta încă decenii până să fie satisfăcute.

Bine știind așadar, că reforma ce ar fi a se face în ce privește educația fizică nu va reuși în deajuns, dacă nu va fi susținută de suflarea puternică a opiniunii

publice, țin să reflectez pe scurt asupra importanței marce-are gimnastica ca mijloc de educație. Fără a întreprinde o disertațiune teoretică îmi va fi permis a pune în evidență numai câteva considerațiuni, cari să întimpine ori să înlătore, chiar dela început, obiecțiunile ce de sigur mi-se vor face din partea acelorora, cari uită ori nu prea voiesc să se pătrundă de marea însemnătate a educației fizice.

Foloasele nespuse de mari ale gimnasticeii pentru corpul omenesc sunt îndeobște cunoscute; ni-le arată deopotrivă anatomia și fiziologia, observările și experiențele tuturor medicilor și pedagogilor mari din lume. Nu e numai abilitatea și flexibilitatea corpului, dezvoltarea formelor frumoase și a proporțiilor armonice, ceea ce voim să dobândim prin deprinderea gimnasticeii cu formele și adăusele ei, cum sunt jocurile, scrima, înotul, patinatul ș. a. Mai mult vor folosi ele înlesnind și promovând funcțiunile organice și asigurându-ne prin aceasta sănătatea. Organele adecă nu vor funcționa perfect, trupul nu se va dezvoltă în mod îndestulitor, decât căpătând un sânge bogat ca cantitate și calitate. Fără un sânge viguros nici un mușchiu, nici un nerv, nici o membrană nu poate să se întărească, nici o glandulă nu poate secretă cum se cuvine, cu un cuvânt toate funcțiile organice vor fi neregulate și neîndestulitoare. Trupul se va veșteji văzând cu ochii, constituția se va zdruncină și suferințele se vor înmulți. Uneori e o boală acută sau cronică, altădată o slăbiciune generală, nervositate, anemie ori bătrânețe prea timpurie, provenite din neglijarea educației fizice. La un popor negimnastic, zice o autoritate pedagogică, vei întâlni cele mai multe stărpituri, slăbănogi ori grăsuți diformi: intelectul li-se exprimă unilateral numai în față și chiar și cei mai buni și aleși ai popo-

rului au o înfățișare care stă în contradicere frapantă cu valoarea lor internă.

Am putea să facem școala răspunzătoare pentru multe din mizeriile corporale ale societății românești. În mare parte ea poartă vina, că așa de puțini tineri devin bărbați și soldați viguroși, așa de puține fete apte pentru chemarea lor de mame și soții. Pierderea ireparabilă ce încercăm prin neglijarea educației fizice pe o scară așa de întinsă, nici n'o putem aprecia îndeajuns. Sunt așa de rari la noi exemple de o sănătate desăvârșită, păstrată până la o vârstă mai înaintată; cu atât mai dese însă sunt indispozițiile corporale, constituțiile ce par niște ruine, firile ori prea dure, ori prea molesite, cazurile de moarte prea timpurie la tinerii noștri. Așa cetiam dăunăzi în «Revista Bistriței», că în ținuturi întregi pe la Bistrița neamul nostru decade trupește. «Tinerii noștri sunt degenerați și roși de boalele lor și ale părinților. În cercul Năsăudului și al Rodnei contingentul legal de recruți nu a putut fi acoperit, iar materialul prezentat a fost atât de defectuos, încât și străinii s'au mirat.»

Acestea-s aparițiuni, cari nu se unesc de loc cu părerea optimiștilor, cari ne vor asigura neconținut, că bunăstarea fizică a poporului nostru nu lasă nimic de dorit. Nu pretindem, că cultivarea exercițiilor fizice ar lecuî răul cu desăvârșire și în toate împrejurările. Dar suntem siguri, că împărtășindu-se băieții noștri de binefacerile gimnastice, nu vor avea să sufere atâta în viață, pe când dacă îi împiedecăm dela aceasta, căutăm par'că anume să le facem din viață o infirmitate și o sarcină, în loc de o binefacere și o plăcere. Dar să se noteze, că dacă un individ decăzut trupește se mai poate uneori și reculege, decăderea unui popor duce cu siguranță în prăpastie.

Vitalitatea Românului, atât de des accentuată, să nu ne mai amăgească și îndemne a nesocoti și pe mai departe educația fizică. Și dacă învățătoria noastră are să poarte grijă, ca cunoștințele elevilor să nu fie neîndestulitoare, ca moralul lor să nu fie șubred, cu atât mai mult are să se îngrijească, ca sănătatea lor să nu fie vătămată și educația fizică neglijată. Fiindcă fără sănătate și putere orice fel de activitate devine mai mult sau mai puțin imposibilă, e lămurit, că această educație nu e nici decum mai puțin însemnată ca instrucția intelectuală. Îndemânarea, iuțeala și siguranța mișcărilor, un ochiu agerit, un braț oțelit, nu sunt mai puțin prețioase ca o minte ageră și sănătoasă. Un corp sănătos este terenul, în care orice virtute poate încolți și prospera, iar un corp nesănătos este un flagel al spiritului, care va suferi din cauza lui până la moarte.

E trebuință adânc simțită, ca școala să dea popoului nostru pe indivizii puternici și viguroși, de cari are nevoie în împrejurările grele de astăzi și mâne. Să învățăm dela Englezi, cari cresc în școalele vestite dela Harrow, Wellington, Eton, etc. pe tinerii cei mai sănătoși și desvoltați, sub raportul fizic, ce pot exista în lume. Să învățăm dela Englezi, fără însă a urma întru toate principiul lor de educațiune, după care nu acela este tipul elevului perfect, care a luat premiile întâi la învățatură, ci acela care s'a dovedit neîntrecut la foot-ball și în cluburile de gimnastică.

Gimnastica nu promovează numai bunăstarea fizicului, ea are o influință binefăcătoare și asupra intelctului. Corpul și spiritul, părți esențial deosebite, sunt totuș strâns unite una cu alta, cea dintâi fiind locuința și organul sufletului omenesc. Orice se va petrece în sfera uneia din ele, se va resimți și în cealaltă. Spiritul

propășește în proporția tăriei fizicului și chiar și creerul cel mai perfect, dacă nu e susținut de o forță vitală îndestulitoare, mai curând sau mai târziu va deveni incapabil de a mai produce ceva. Un corp oțelit înviază imaginația, dă cugetării putere și avânt și ne face capabili de a ne însuși prin noi înșine tesaurile științei. Sub dominațiunea acelei idei strâmte, care vede toată fericirea omului în cultura intelectuală, se întâmplă prea adeseori ca creerul să fie împovărat peste măsură. Forțând mintea elevilor ca să producă cât mai mult, natura va cedă, după puține împotriviri, dar urmarea acestui regim se va resimți în altă parte. O slăbiciune va urmă neapărat după orice exces de muncă intelectuală, căci natura, zice un filozof englez, e un contabil exact, și dacă-i ceri mai mult decât trebuie să cheltuiască într-o parte, ea restabilește cumpăna, scăzând în altă parte. Relele rezultate de aici nu pot fi însă compensate prin prisosul cunoștințelor câștigate, căci la ce ne-ar folosi învățătura, dacă e rescumpărată cu prețul sănătății? Isbânda în lumea aceasta atârnă tot așa de mult de vigoarea fizicului, ca și de cunoștințele dobândite. Iar dacă, cum trebuie să o admită toți aceia cari cunosc legile naturei, un abuz al muncii intelectuale are de urmare o degenerare sub toate raporturile, ni se impune dela sine datorința de-a ne folosi de gimnastică, pentru a împiedeca îmbolnăvirea facultăților intelectuale.

Vorbind până aci despre influența gimnasticeii asupra dezvoltării corporale și intelectuale, am arătat cât de necesar e acest mijloc pentru fericirea omului. *Nu s'a prea apreciat însă la noi un alt rezultat al gimnasticeii, anume influența sa moralizătoare.* Fără a voi să pun în evidență toate calitățile dobândite prin exercițiu cor-

poral, precum sunt: curajul, circumspecția, prezența de spirit și sentimentul frumosului, voiu aminti numai câteva considerațiuni de ordin mai înalt moral și, ales pentru noi Români, de o valoare neprețuită, pentru a se vedea dacă e bine și drept a se mai neglija o asemenea chestiune.

Impulsul tinereții spre o libertate fără margini, care însă ușor poate degenera în o destrăbălare fără margini, va putea fi determinat prin gimnastică să apuce o cale sănătoasă, să rămână în limitele cuviinței și ale buneii ordine. La nici un alt studiu nu sunt ținuuți elevii să-și îndeplinească datorința cu atâta exactitate, să respecte *ordinea și punctualitatea*, ca la gimnastică. Spiritul de disciplină se susține printr'o ordine riguroasă în localul de gimnastică, la intrarea în sală, la începutul și în timpul fiecărei ore de instrucție. Și astfel cine ar putea tăgădui, că atunci când cerem executarea cu toată precisiunea a exercițiilor de ordine, puțin câte puțin, se infiltrează în inima elevilor simțul și iubirea de ordine și punctualitate? Școlarul se va obicinui ca să țină seamă de trebuințele totalității. Ca să poată rămâne în societatea celorlalți el își va dirige acțiunile sale după regule anumite și în raport cu semenii săi. El învață a se conforma societății mai mici, respectând dreptul fiecăruia, pentruca și mai târziu, susținându-și drepturile sale să respecte pe ale altora, să-i placă ordinea și să-i displacă aceia, cari o nesocotesc.

Gimnastica, nu mai încapă îndoială, va desvolda și *curajul și încrederea în sine, și va oțeli voința*. Aici și cel mai timid îndrăznește a se arăta și a-și face drum printre ceilalți și tot așa și cel slab dotat dela natură capătă imbolduri spre o lucrare mai energică, obicinuu-

indu-se să voiască, apoi să reușească în ceea ce a voit. Puterea dobândită prin gimnastică vine omului într'ajutor în lupta ce izbucnește între instinctele și între regulile sale de conduită. Atunci, când va fi nevoie să-și transforme maximele în acțiuni, să-și înfrâne pasiunile, să-și îndrepte silințele sale către scopuri ideale, atunci numai conștiința că va putea să și facă ceea ce voiește, îl va putea determina să și voiască cu energie. Acolo unde slăbește încrederea în puterea musculară, acolo slăbește și conștiința puterii spirituale, prin urmare și voința în-sași. Oameni incapabili de a voi cu statornicie, incapabili de a combate viciile și a practica virtuțile, nu vor fi avut nici odată parte de o îngrijită educație fizică. Și din contră — cel care se simte fizicește mai tare, va avea și energia voinței cea mai mare, sau după Herbart: «Bărbatul are în general mai mult caracter ca femeia, tocmai pentru că are și o putere corporală mai mare».

Englezii și Americanii ne dau în punctul acesta exemple strălucite de ceea-ce poate face o educație fizică bine îngrijită. Gimnastica e la ei chiar idealul educațiunii și prin ea caută să formeze individualități puternice, bărbați energici și încrezuți în puterile lor. Spiritul Englezului și al Yankee-ului cuprinde, tocmai în urma educației sale, mai multe și mai largi cercuri de activitate; ei tind cu o mai mare încredere să atingă idealul perfecțiunii. Acestei educații îi datorește Anglia belșugul de muncă ce poate presta. Pe coloniștii cei mai harnici, pe exploratorii cei mai îndrăzneți, pe comercianții cei mai bogați de pe toată întinderea pământului această educație îi formează.

Și dacă la popoare mari și în situații mai fericite s'a simțit nevoia educației fizice, pentru a crește indi-

vizi cu o voință tare, energici și activi, mai trebuie să spunem oare, că aproape nu este popor, care să aibă mai mare trebuință de gimnastică în scopul indicat ca noi Românii? Noi am fost mici și slabi, pentru că ni-a lipsit voința de a ne afirmă. Ne-am considerat pururea slabi, pentru că nu aveam conștiința puterii și valorii noastre. Barem de copiii noștri să ne îngrijim mai bine și să nu lăsăm să-i copleșească timiditatea, care paralizază așa de multe-ori orice inițiativă. Numai voind a face ce putem, vom ajunge a fi ceeace trebuie să fim.

Dacă e adevărat, că gimnastica produce curaj și rezoluție bărbătească, apoi nu e mai puțin adevărat, că ea are înrîurire hotărîtoare și asupra *culturei spirituale celei mai înalte*, asupra *formării caracterului*. Fiind însă sarcina cea mai grea a educațiunii formarea caracterului, urmează, că și gimnastica are să fie considerată ca principal mijloc de educațiune. Câte fețe nu se întrec, câte porniri rele nu se dezvoltă sub regimul strașnic din școală, aspru în poruncile sale și nemilos față de cei nesupuși! Între cei patru păreți ai școalei ușor se potențează durerea, se înveninează viața sufletească și se trezesc instincte rele, fără ca ochiul, ori cât de ager al dascălului, să le observe. Numai afară între frați, în societatea veselă a jucătorilor și gimnasticilor, dispar griji și nevoi, se arată elevul așa precum e, cu toată gândirea și simțirea sa. «Înainte maestrului de gimnastică», zice Jahn, «mai mult ca înainte ori-cui, își deschide micul gimnastic inima. Gândirea și simțirea tinetului, dorințele și inclinațiunile lui, impulsurile și pațiile și visările inimilor tinere, atât de tănuite une-ori, se desvălesc înaintea învățătorului de gimnastică. Acesta stă mai aproape de inima tinărului său elev... și ocrotirei lui sunt încredințați aceia, cari au să devie bărbați

adevărați, un razăm neclătit statului și bisericii.» Ce fapt prețios acesta pentru un educător care-și cunoaște chemarea, ce câmp larg de activitate pentru un învățător dibaciu și asiduu în exercițiul profesiei sale! Dacă a ajuns odată să știe, pe cine are înaintea sa, n'are decât să aplice metodele pedagogice potrivite, ca să poată stârpi răul în germene, să trezească și întărească por-nirile bune, scurt, să formeze caractere.

Gimnastica desvoltă și instinctele de *asociabilitate și solidaritate*, suprimând pe cele de izolare și desmembrare. Din acest punct de vedere ea are pentru noi Români o însemnătate îndoită. Ne plângem într'una de inerția și indiferența singuraticilor, de orgoliul și presumpțiunea, care stăpânește în societatea noastră și tinde să înăbușe orice curent salutar. La fiecare pas găsim elemente turbulente, izolate, cari nu sunt capabile a se asocia într'o acțiune comună. Lipsa aceasta a spiritului de corp trebuie combătută cu toate mijloacele, printre cari sunt aplicat a considera gimnastica ca pe unul din cele mai puternice. Aici se cere și celor mai feliurite individualități să se unească într'o acțiune comună, iar singuratecul se silește a se subordona totalității. Băieții tind a avea o conduită corectă și între toți se stabilește un curent de emulațiune în cele bune. Firi por-nite spre rău se disciplinează fiind în contact cu firi mai bune, violența vine în contact cu moliciunea, tăria cu slăbiciunea, vanitatea cu modestia, și astfel extremele netezindu-se vor profita împrumutat.

Cine s'ar mai putea îndoii apoi, că efectele acestea binefăcătoare nu se vor resimți și în viața de mai târziu a elevilor? Căci precum în rândurile strânse din sala de gimnastică o voință dominează, contopirea tuturor forțelor într'o armonie frumoasă, tot așa va fi și în

cercul mărit al societății. Individul se va considera ca membru al unei societăți, ai cărei membri au aceleași drepturi și aceleași datorii; din instinctul social întărit în școală decurg toate acțiunile noastre din viață. Inimile celor mulți se vor întâlni, acolo unde cere interesul comun, într'un gând și într'o simțire, iar din lucrarea comună va răsări pentru viața materială fericirea vremelnică, iar pentru cea spirituală regenerarea morală și fericirea vecinică.

Ceeace susținem aci nu e o chimeră. Sistemul e deja experimentat. În lumea apuseană s'a utilizat gimnastica pentru scopul acesta și au reușit să crească generații, cari prin o conlucrare armonică au promovat în mod însemnat fericirea societății omenești.

În această ordine de idei mergem ceva mai departe și afirmăm, că gimnastica precumpănește la *opera de organizare națională*. Pentru a lămurii acest lucru ne vom permite numai câteva indicațiuni.

În anii renașterii poporului german se găsi un patriot luminat, v. Stein, care să spună poporului său următoarele: «Dacă avem motive, cari ne îndreptătesc a spera un viitor mai bun și sfârșitul apropiat al sclăviei în care trăim, apoi cu atât mai mult avem datoria de a întări caracterele, susținând principiile puternice și nobile îndreptate în contra servilismului și luptând astfel împotriva spiritului veacului, care se caracterizează prin senzualism, trândăvie și indiferență în chestie de principii și păreri. Nu ajunge însă să dirigem numai opiniunile generațiilor actuale; mai important e, să dezvoltăm forțele generațiilor viitoare... prin exerciții gimnastice.»

În ce măsură s'a împlinit postulatul acesta ne-o dovedește atât de evident istoria. Gimnastica a devenit

o afacere națională și a contribuit — după dezastrul dela Jena — la deșteptarea entuziasmului, care a transformat societatea germană și în locul unirii de indivizi bazate pe trebuințe materiale a născut o unire adevărată frățească și o organizație admirabilă. Și precum în Germania, așa și aici în Transilvania propășirea pe teren național și politic a mers mână în mână cu dezvoltarea exercițiilor corporale. Renașterea națională a poporului săsesc, deja prin anii 40, o recunosc cei mai de valoare bărbați ai lor, se datorește în mare parte gimnasticii. Firește, că ea nu s'a luat numai drept jucărie sau un mijloc de a ușura digestia, ci s'a considerat dintru început ca un puternic mijloc de educație națională și morală.

Dacă deci această ramură a învățământului a ajuns a fi pentru Nemiți o îndeletnicire atât de utilă, pentru noi Români ea e adevărată necesitate. În mijlocul atâtor primejdii, de cari ne vedem amenințați pe toată linia, trebuie să facem și din gimnastică un talisman al naționalității noastre și școala o instituție dătătoare de o adevărată viață națională.

Se cade în sfârșit să mai amintim și *vioiciunea sau veselia curată*, care ne-o procură și cultivă mai ales jocurile gimnastice, și care e un moment de un ordin moral cu mult mai înalt de cum s'ar crede. Jocul este trebuința cardinală a firei copilărești. Din satisfacerea sau contrarierea acestui instinct izvoresc plăcerile sau durerile noastre. Dacă însă acest bold al tinereții nu este îndrumat în formă rațională, el poate degenera și produce mizeriile cele mai mari. Și tocmai acesta e răul la noi. Copiii țaranului nostru sunt lăsați să se joace de capul lor, dominați numai de pasiunile și caprițiile lor. De aci apoi adeseori deprinderi uricioase, porniri dete-

stabile, cari vițiază din germen spiritul fraged al tinerimii, resfrângându-se apoi ca o nenorocire asupra societății noastre întregi.

E deci timpul suprem, ca școala noastră românească să ia în planul ei de muncă și cultivarea jocurilor școlare. Când cerem aceasta nu înțelegem, firește, să se cultive orice fel de jocuri, fără metod. Școala — porunciă ministrul prusiac Gossler încă pe la anul 1882 — are să cultive jocurile de copii nu numai incidental, ci principiar și în mod sistematic; să le cultive pentru efectele lor deopotrivă salutare pentru trup, ca și pentru suflet; pentru trupul și spiritul trudit, pe cari le recreiază și vivifică, pentru vioiciunea și energia vieții, ce o trezesc și mențin până la bătrânețe. Având dar și școala noastră în vedere datorința ce-i revine, de a introduce o veselie curată în viața noastră bogată în poftă și plăceri, dar săracă în adevărate bucurii sufletești, să caute a organiza jocurile așa, încât să nu fie nimeni care să nu participe la foloasele lor, să nu guste plăcerile lor, dar să și grijască de altă parte, ca jocurile să nu fie periculoase pentru cele două bunuri ale omului, cari voim să rămână neatinse, adevărată sănătatea și moralitatea.

Am ajuns cu acestea la sfârșitul desfășurărilor ce am crezut de cuviință să le fac cu privire la importanța educației fizice, importanță atât de puțin discutată și apreciată la noi Români. Am fi culpabili, dacă ne-am lua iarăși refugiul la vechile pretexte, că la ce s'ar mai deșteptă sollicitudinea poporului pentru gimnastică, când și așa fac destulă mișcare copiii lui, că deprinderile gimnastice pot degenera în jucării sau exagerări fizice, că abia ne ajunge timpul să împăcăm trebuințele mai neapărate de ordin intelectual, că în fine ne lipsesc mijloa-

cele, puterile didactice etc. Astăzi, când greutățile vieții sunt atât de multe și moralitatea Românului atât de încercată, astăzi sau mâine, când mintea elevilor noștri va fi supraîncărcată de muncă, educația fizică are un rol însemnat de împlinit, tot așa de însemnat pentru celce lucră în arșița soarelui sau în întunerecul atelierelor, ca și pentru celce asudă pe băncile școalei sau la masa de scris. Spectacolul progreselor uimitoare și al serviciilor aduse de gimnastică popoarelor din Occident, să ne îndemne deci și pe noi a asigura copiilor poporului nostru binefacerile unei educații complete. Din odăițele de învățământ, unde ca mâine o atmosferă străină amenință să ne înăbușe sufletul, să ne înece glasul cu care ne-am pomenit, să ieșim din când în când, la aer, la viață, la lumină și libertate.

Știri școlare.

1. Personalul școlii și al internatului.

A. Personalul școlii.

1. Directorul:

Dr. Vasile Bologna, profesor ord. și director definitiv, a propus limba română în clasa III—IV, limba maghiară în clasa IV și pedagogia de casă în cursul compl., (11 ore pe săpt.). Anii de funcțiune: 19.

2. Profesorii:

Eugenia Tordășan n. Iovescu, prof. ordin. definitivă, a propus aritmetica și geometria în clasa I—IV, chimia în clasa III, istoria naturală în clasa I—II, desenul în clasa III și gimnastica în clasa I—IV, (22 ore pe săpt.). Anii de funcțiune: 12.

Victor Păcală, prof. ord. definitiv, a propus geografia în clasa II—IV, istoria universală în clasa II și III, istoria Ungariei în clasa IV, limba germană în clasa I—II, caligrafia în clasa I—II și istoria cu geografia în cursul compl., (20 ore pe săpt.). Anii de funcțiune: 6.

Dr. Ion Borcia, prof. ord. definitiv, a propus limba română în clasa I—II, limba germană în clasa III—IV, fizica în clasa IV, limba română și germană în cursul compl., (20 ore pe săpt.). Anii de funcțiune: 5.

Elisaveta Butean, prof. suplentă definitivă, a propus lucru de mână în clasa I—IV, economia de casă în clasa III, desenul în clasa II și IV și în cursul compl., lucru de mână (21 ore pe săpt.). Anii de funcțiune: 4.

Ana Ferentiu, prof. angajată cu ora, a propus limba maghiară în clasa I—III, geografia în clasa I, igiena în clasa IV, desen în clasa I și caligrafie în clasa III, (16 ore pe săpt.). Anii de funcțiune: 1.

3. Catecheții:

Mateiu Voileanu, asesor consistorial, a propus religiunea elevelor gr.-or. din toate clasele.

Nicolau Togan, protopop gr.-cat., a propus religiunea elevelor gr.-cat. din toate clasele.

4. Instructorii:

Augustin Bena, absolvent al academiei de muzică din Berlin, a propus muzica vocală în clasa I—IV (5 ore pe săpt.).

Iulius Schaeffer, absolvent al conservatorului de muzică din Lipsca și compozitor, a instruat în forte-piano 20 eleve.

Sabina Brote, a instruat în forte-piano 13 eleve.

Selma Mökesch, absolventă a institutului »Musik-schulen-Kaiser« din Viena, a instruat în forte-piano 9 eleve.

Olivia Bardosy, absolventă a școalei superioare pentru profesoare de muzică din Augsburg, a instruat în forte-piano 15 eleve.

Elsa de Heldenberg, absolventă a conservatorului de muzică din Viena, a instruat în violină 6 eleve.

Elena Petrașcu, directoara internatului, a propus limba franceză, ca studiu facultativ, elevelor din toate clasele.

B. Personalul internatului.

- a) Directorul școalei este totodată și al internatului.
- b) Directoara internatului: *Elena Petrașcu*.
- c) Medic de casă: *Dr. I. Beu*.
- d) Ajutoare: o guvernantă și două bone.

2. Materialul de învățământ propus în anul școlar 1906/1907.

a) În cursurile ordinare.

Clasa I.

1. Religiunea și morala, 2 ore pe săptămână, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 4 ore. Lectură: a) *Proză*: 1. Ariciul și vulpea. 2. Capra cu trei iezi. 3. Prâslea cel voinic și merele de aur. 4. Cenușotcă. 5. Ionea mamei. 6. Cerbul. 7. Legenda privighetoarei. 8. Povestea lui Harap Alb. 9. Grierul. 10. Gâr-găunul și legendele lui. 11. Hercule și cele 12 isprăvi ale lui. 12. Ciocârlia și legenda ei. 13. O vânătoare de lei. b) *Poezii*: 1. Lupul și cucul. 2. Stiglețul și ciocârlanul. 3. Înșiră-te Măr-gărite. 4. Racul, broasca și știuca. 5. Sfârșit de toamnă. 6. Smeoaica. 7. Movila lui Burcel. 8. Stiglețul și ciocârlanul. 9. A doua înviere. 10. Armingenii.

Gramatică: Pe baza lecturii: propoziția simplă, părțile ei principale și secundare; părțile vorbirii, cu deosebire substantivul, adjectivul și verbul; declinarea și conjugarea în formele lor principale. — Teme în clasă la două săptămâni odată. — Manual: Carte de cetire, de V. Onițiu.

3. Limba maghiară, 4 ore. Deprindere în cetirea logică cu pronunție și intonare corectă. Învățarea pe înțeles a cuvintelor din piesele cetite. Traducere, reproducere și conversație. Lectură: a) *Proză*: 1. A ház. 2. A tücsök és a hangya. 3. Az iskolában. 4. A templom. 5. A fiatal darú. 6. Az elégedetlen fenyőfácska. 7. A család. 8. Egy apa és három fia. 9. A község. 10. Az ember. 11. A fej. 12. Az oroszlán és az egér. 13. A mértékek. 14. Tréfás mese. 15. Az állatok. 16. A szánta kutya. 17. A farkas, a medve és az ember. 18. A hún és magyar nép eredete. 19. A fehér ló mondája. b) *Poezii*: 1. Búcsú a vakációtól. 2. A rab madár (Pósa L.) 3. Fohász (Dobos I.) 4. Az árva (Arany—Gyulai: Népköltési gyűjtemény). 5. Ősz elején (Petőfi). 6. Egri leány ablakára (Arany I.) 7. Szülőföldem szép határa (Kisfaludy K.) 8. A szél és a nap (Gyulai P.)

Pe baza lecturii, analiză gramaticală și sintactică între marginile propoziției simple. Elemente de ortografie. Teme

scripturistice corăspunzătoare în clasă. — Manual de limba maghiară. P. I. de Nicolae Bogdan.

4. Limba germană, 2 ore. Scriere pe tablă și în caiete. Elementele scrierii corecte. Cetirea, traducerea și reproducerea cuprinsului pieselor: a) *Proză*: 1. Der Fuchs und die Trauben. 2. Der Jahrmarkt. 3. Das Haus. 4. Der Löwe und der Hase. 5. Der Garten. 6. Die Grille und der Schmetterling. 7. Seltsamer Spazierritt. 8. Die zwei Pflugschare. 9. Das seltsame Rezept. 10. Handwerke, Gewerbe. 11. Schmecken, Riechen, Fühlen. 12. Die junge Schwalbe. b) *Poezii*: Wind und Sonne. 2. Das Korn. 3. Eeinkehr. 4. Liebe zu den Eltern. 5. Die traurige Geschichte vom dummen Hänschen. 6. Der Faule. — Deprinderi gramaticale. — Părțile vorbirii, cu deosebire substantivul și verbul. — Teme scripturistice corăspunzătoare. — Manual de limba germană, de Dr. Constantin Lacea.

5. Aritmetica, 3 ore. Cele 4 operațiuni fundamentale cu numeri întregi, de o numire și de mai multe numiri. Regula de trei simplă. Diferite măsuri. Sistemul nostru de bani. Probleme de rezolvat mental, la tablă și în caete. — Manual: Aritmetica în uzul școalelor primare, P. III. de D. Dogariu.

6. Istoria naturală, 2 ore. Zoologia: vertebratele cari reprezintă singuratiche clase. Botanica: intuirea și descrierea unor plante vii pentru cunoașterea formei și organelor plantelor. — Manual: Curs elementar de botanică și zoologie etc. de G. Chelariu.

7. Geografia, 2 ore. Noțiunile geografice fundamentale. Geografia fizică și politică a Europei, în special a Ungariei și a Austriei. — Manual: Geografie pentru școale civile etc. de A. Márki, trad. de I. Popovici.

8. Lucru de mână, 2 ore. Zece modele împletite. O căiță și un zăbunel croșetat. Chindisiri cu puișori în cruci pe ambe părțile egal. (Holbein).

9. Desemn, 1 oră. Măsurarea, împărțirea și compunerea liniilor drepte. Elementele desemnului geometric ornamental, pe baza desemnului la tablă, cu rechizite; deprinderi în desemnul liber.

10. Galigrafia, 2 ore. Scriere cu litere latine și gotice.

11. Muzica vocală, 2 ore. Notele din cheia violinei, pauzele, exerciții unisono. Căntece.

12. Gimnastica. 2 ore. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa II.

1. Religiuinea și morala, 2 ore, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 3 ore. Lectură: *a) Proză*: 1. Fata babei și fata moșneagului. 2. Rândunica și legendele ei. 3. Domnișorul sau stiglețul și legenda lui. 4. Deucalion. 5. Patimile Demetrei. 6. Apolon în Delos. 7. Niobe și Latona. 8. Două căințe. 9. Alexandru cel Mare. 10. Romulus și Remus. 11. Domnia și moartea lui Romulus. 12. Plaiul Tătarilor. 13. Stefan Vodă și Turcii. 14. Alungarea regilor și înființarea republicei. 15. Pilde strălucite de iubire de patrie. 16. Regele Stefan cel sfânt. *b) Poezii*: 1. Gruia. 2. Lupul și motanul. 3. Soarele și Luna. 4. Condamnarea strugurului. 5. El-Zorab. 6. Mănăstirea Argeșului. 7. Semănătorii. 8. Mugur, mugurel. 9. Nuntă 'n codru.

Gramatică: Pe baza lecturii: părțile propoziției și ale vorbirii, formele de declinare și conjugare, mai amănunțit: fraza, propoziții principale și secundare. — Teme în clasă la două săptămâni odată. — Manual: Carte de cetire, de V. Onițiu.

3. Limba maghiară, 3 ore. Lectură: *a) Proză*: 1. A kutya. 2. A hálás fiú. 3. A gólya. 4. A macska. 5. A szarka és a gerlicze. 6. A ludak. 7. A három testvér. 8. Magyarország. 9. Az istenfélő atya. 10. Enyém, tied, övé. 11. A nemeslelkű ellenfél. 12. Mátyás király. *b) Poezii*: 1. Őszilombok (Szász K.) 2. Árva fiú dala (Pósa L.) 3. A patak és a nefelejts (Gyulai Pál.) 4. Füstbe ment terv (Petőfi S.). 5. Falu végén kurta kocsma (Petőfi S.). 6. Itthon (Arany J.).

Din gramatică pe baza propozițiilor simple și amplificate: verbul, substantivul și adiectivul. Conjugarea verbelor regulate, ambele forme în timpurile principale, modul indicativ; declinașunea substantivelor și comparașunea adjectivelor. Teme scripturistice corăspunzătoare în clasă. — Manual de limba maghiară, P. II. de Nicolae Bogdan.

4. Limba germană, 2 ore. Lectură: *a) Proză*: 1. Das seltsame Rezept. 2. Die Früchte. 3. Handwerke, Gewerbe. 4. Schmecken, Riechen, Fühlen. 5. Teure Eier. 6. In der

Schule. 7. Die junge Schwalbe. 8. Im Hohlwege. 9. Der Rabe und der Fuchs. 10. Das Riesenspielzeug. 11. Das zerbrochene Hufeisen. 12. Die Bienen. 13. Eile mit Weile. 14. Der gestorbene Kanarienvogel. 15. Die Fliegen und die Spinnen. 16. Aus der Geographie. *b) Poezii:* 1. Die traurige Geschichte vom dummen Häschen. 2. Gottesdienst. 3. Der Faule. 4. Die wandelnde Glocke. 5. Heidenröslein. 6. Der Vater und die drei Söhne. 7. Der weisse Hirsch. 8. Der betrogene Teufel. Traducere și reproducerea cuprinsului în limba germană; exerciții de conversație și deprinderi gramaticale. — Manual de limba germană, de Dr. C. Lacea.

5. *Aritmetica*, 3 ore. Repetiția celor învățate în clasa I. Divizibilitatea numerilor, cel mai mare divizor comun, cel mai mic multiplu comun. Cele patru operațiuni cu fracțiuni zecimale. Regula de trei simplă. Calcularea timpului. — Manual: *Aritmetica în uzul școalelor primare*, P. III. de D. Dogariu.

6. *Istoria naturală*, 2 ore. *a) Zoologie:* Împărțirea sistematică a animalelor vertebrate. Descrierea reprezentanților principali ai animalelor nevertebrate. *b) Botanică:* Împărțirea sistematică a plantelor monocotiledone și dicotiledone. — Manual: *Curs elementar de botanică și zoologie etc.* de G. Chelariu.

7. *Istoria universală*, 2 ore. Timpul preistoric. Rase de oameni și familii de limbi. Istoria popoarelor orientale. Grecia. Timpul eroic și miturile Grecilor. Religia Grecilor. Fundarea și legislațiunea Spartei. Desvoltarea Atenei. Războaiele persice. Epoca lui Pericle. Războiul peloponesiac. Egemonia Thebei. Imperiul macedonean. Cultura Grecilor. — Italia. Timpul eroic al Romei. Primii secolii ai republicei și războaiele de cucerire. Războaiele civile. Triumvirii. Timpul împăraților. Cultura Romanilor. Creștinismul. Căderea imperiului roman. — Manual: *Istoria universală pentru școale civile și superioare de fete*, de A. Márki, trad. de I. Popovici.

8. *Geografia*, 2 ore. Geografia fizică și politică a Europei, Asiei, și Africei. — Manual de A. Márki, trad. de I. Popovici.

9. *Lucru de mână*, 2 ore. O păreche de ciorapi pentru copii. Dantelă filată și cusută. Alfabet brodat. O punguliță croșetată. Broderie pe tül.

10. Desemn, 3 ore. Geometria descriptivă. Situațiunea și măsurarea punctelor, liniilor și unghiurilor. Cele mai simple figuri plane, precum: triunghiul, patruunghiul și poligonul, apoi formarea cercului și proprietățile principale ale aceluia. Desemnarea celor mai simple ornamente plane.

11. Caligrafia, 1 oră. Scriere cu litere latine și gotice.

12. Muzica vocală, 1 oră. Scale majore (dure), exerciții mai complicate unisono și în două voci. Cântece.

13. Gimnastica, 2 ore. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa III.

1. Religiunea și morala, 2 ore, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 3 ore. Lectură cu analiză corespunzătoare: a) *Proză*: 1. Piramidele. 2. Babilonul și Niniva. 3. Troia. 4. Călugărenii. b) *Poezii*: 1. Muma lui Ștefan cel mare, de D. Bolintinean. 2. Peneș Curcanul. 3. Frații Jderi. 4. Vine iarna. 5. Plugul blăstămat de V. Alexandri. c) *Stilistică*: Stilul. Podoabele stilului. Tropii. Defectele stilului. Compoziția stilară cu genurile deosebite: Descrierea. Narațiunea cu felurile sale. Epistole. Documente din viața practică: chitanța, obligația, etc. d) *Versificațiune*: Proza și Versul. Versificațiunea ritmică și metrică. Strofa. Rima.

În legătură cu materialul parcurs: teme scripturistice, la două săptămâni odată. Lectură privată. — Manual: Carte de cetire, pentru cl. III. gimn. și școale super. de fete, de V. Onițiu.

3. Limba maghiară, 3 ore. Traducere, analiză și reproducerea cuprinsului pieselor cetite cu graiul și în scris, anume: a) *Proză*: 1. Közmondások. 2. Gondolatok. 3. Nem ugy verik a cigányt. 4. A hálátlanság. 5. Három kivánság. 6. Nagy Lajos király, mint életmentő. 7. Mátyás király lustái. 8. Nagy Sándor. 9. Aristoteles és Nagy Sándor. 10. Socrates. 11. A vas, az arany. 12. A Balaton eredete. 13. A madarak haszna. 14. Az eszkimók. 15. Coriolanus. 16. A magyarok. 17. Szent István. 18. Hunyadi János. b) *Poezii*: 1. Ki jókor kel, aranyat lel (Kunoss). 2. A tintás üveg (Petőfi S.) 3. Aranyaimhoz (Arany I.) 4. Coriolanus (Tárkányi B.) 5. Est. (Petőfi S.)

Pe baza pieselor tractate: exerciții sintactice, etimologice și de conversație. Conjugarea verbelor, modul optativ și imperativ. Propozițiile principale și secundare. Teme scripturistice în clasă. Manual: Carte de cetire magh. pentru școale secundare, de Dr. I. Crișan și N. Putnoky.

4. Limba germană, 3 ore. Lectură: a) *Proză*: 1. Der Igel und der Maulwurf. 2. Der Fuchs und der Bock. 3. Die beiden Freunde. 4. Der Hirsch am Bache. 5. Der sprechende Papagei. 6. Die Wette. 7. Die Wege des Herrn. 8. Die gerechte Strafe. 9. Der Barbierjunge von Segringen. 10. Das brave Mütterchen. 11. Des Königs Münster. 12. Der treue Diener. 13. Der arme Musicant und sein College. 14. Das seltsame Honorar. 15. Das Bild des Grossvaters. 16. Die steinerne Spinnerin. 17. Der Hirtenknabe. b) *Poezii*: 1. Sonntag (Eichendorff). 2. Wenn du noch eine Mutter hast (Traeger). 3. Lorelei (Heine). 4. Das Erkennen (Vogl). 5. Erlkönig (Goethe). 6. Schwabenstriche (Uhland). 7. In der Nacht (Eichendorff). 8. Der tote Soldat (Seidl). 9. Morgengebet (Eichendorff). 10. Der Postillon (Lenau).

Pe baza lecturii: exerciții gramaticale și de conversație. Teme corăspunzătoare. — Manual: Deutsches Lesebuch für Volks- und Bürgerschulen, de G. Jauss, partea IV.

5. Aritmetica, 2 ore. Repetiția fracțiilor zecimale. Frațiunile vulgare. Aplicarea fracțiilor la regula de trei simplă și compusă. — Manual: Aritmetica pentru anii din urmă ai școlii populare, de I. Dariu.

6. Geografia, 1 oră. Completarea cunoștințelor din Geografia politică. Geografia Asiei, Africei, Americii și Australiei. — Manual de A. Márki, trad. de I. Popovici.

7. Istoria universală, 2 ore. Migrațiunea popoarelor și formarea statelor nouă. Arabii. Imperiul Germanilor. Luptele dintre papi și împărați. Expedițiile cruciate. Anglia și Franca. Habsburgii. Caracterizarea instituțiilor medievale. Renașterea, invențiunile, descoperirile. Reformațiunea. Războaiele religioase. Epoca lui Ludovic XIV și absolutismul. Revoluțiunea engleză. Revoluțiuni mai nouă. Cultura evului nou. — Manual de A. Márki, trad. de I. Popovici.

8. Chemia, 2 ore. Noțiunile fundamentale din chimia anorganică și organică. Din chimia anorganică: aerul, apa,

elementele și compozițiunile chimice, cristalizarea metaloidelor, clorul, bromul, iodul, fluorul, sulfurul, fosforul, cvarțul, acidul carbonic și oxidul de carbon. Sărurile. Acidele. Metalele. Din chimia organică: hidratele de carbon, zaharul, fermentațiunea și beuturile spirituoase, accidele organice, grăsimile, oleiurile volatile și rășinile, bazele organice, materiile colorante și materiile de proteină. Mineralele mai însemnate. — Manual: Chimia elementară etc. pentru gimnazii, școale civile, prelucrată după Dr. V. Hanko și Dr. H. Szerényi, de A. Vlaicu.

9. Economia de casă, 2 ore. Rolul și chemarea femeii în conducerea economiei de casă. Valoarea bunurilor. Venitul. Cheltueli de lipsă și de prisos. Economizare, urmările luxului. Budgetul. Purtarea jurnalului de casă. Aranjarea, ținerea în ordine și curățenia locuinței. Ingrijirea, repararea mobilelor și a articolilor de îmbrăcăminte, gustul și moda. Timpul și modul de procurare a obiectelor economice și a alimentelor; materii stricate și falsificate. Piața.

Cunoștințe fundamentale pentru pregătirea bucatelor. Conservarea alimentelor. Bucătăria, cămara, pivnița și podul.

Impărțirea lucrului în economia de casă. Despre prăsirea și ținerea animalelor de casă folositoare; despre legumărit și despre valoarea produselor economice.

Influența conducerii economiei de casă asupra vieții morale și a stării sociale a familiei. Despre servitorime. Ingrijirea bolnavilor.

10. Lucru de mână, 3 ore. Cârpitul, țesutul și diferite împunsături pe pânză de in. O cămașe femeiască cu brodărie albă. Un camizon cu brodărie, ambele cusute cu mâna. O batistă brodată. Modele înodate.

11. Desemn, 2 ore. Geometria descriptivă. Planul. Poziția liniilor drepte și a planului. Cele mai simple corpuri, precum: prisma, piramida, cilindrul, conul, sfera. Desemnul liber.

12. Caligrafia, 1 oră. Exerciții caligrafice, cu litere latine și gotice.

13. Muzica vocală. 2 ore. Exerciții și cântece în 2 și 3 voci.

14. Gimnastica, 1 oră. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa IV.

1. Religiuena și morala, 2 ore, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 3 ore. Arta poeziei; Versificațiunea; Poezia populară și artistică; Genurile poetice (în poezia populară și artistică) pe baza analizei pieselor alese din autori români. Viața și activitatea poezilor și scriitorilor mai însemnați din literatura română (secl. 19). Literatura scriitorilor bisericesti, a Cronicarilor și Istoriceilor. În legătură cu materialul parcurs: teme scripturistice corăspunzătoare și lectură privată. — Manual ajutător: Carte de cetire, pentru clasa IV. gimn. și școale superioare de fete, de V. Onișiu.

3. Limba maghiară, 3 ore. Lectură, traducere și analiză corăspunzătoare: a) *Proză*: 1. A két ajándék. 2. Mátyás Király Gömörben. 3. A halál és a vén asszony. 4. Az okos leány. 5. A haza. 6. Levél (I—II) Petőfitől. 7. Etele és a hunok. 8. A Hunyadiak. 9. A Kenyérmezei diadal. 10. Kinizsi Pál. b) *Poezii*: 1. Munka (Dezseri S.) 2. Magyarország czimere (Vörösmarty M.) 3. Szülőföldem szép határa, (Kisfaludy K.). 4. Füstbe ment terv (Petőfi S.) 5. A lengyel anya (Tóth K.)

Literatura maghiară în liniamente principale, perioada: păgânismului, creștinismului, luptelor religioase și naționale, decadenței literaturii naționale, classicismului și a poeziei naționale, cu principalii reprezentanți. Teme scripturistice corăspunzătoare. — Manual: Carte de cetire magh. pentru școale secundare etc. de Dr. Crișan și Putnoky.

4. Limba germană, 3 ore. Lectură: a) *Proză*: 1. Der beleidigte Derwisch. 2. Edle Rache. 3. Das Ei des Columbus. 4. Madonna della Sedia. 5. Der kleine Friedensbote. 6. Ahasver in der Köhlerhütte. 7. Der Seiler von Fürfeld. — Mai multe povestiri din «Märchen» de W. Hauff. b) *Poezii*: 1. Sei du mit mir (Geibel). 2. Der Pilgrim von St. Just (Platen). 3. Die Löwenbraut (Chamisso). 4. Der blinde König (Uhland). 5. Hoffnung (Geibel). 6. Hoffnung (Schiller). 7. Des Sängers Fluch (Uhland). 8. Das Glück von Edenhall (Uhland). 9. Der Alpenjäger (Schiller). 10. Johanna Sebus (Goethe).

Două scene din drama «Wilhelm Tell» de Schiller. — Goethe și Schiller, biografia și operele principale. — Teme corăspunzătoare.

punzătoare. — Manual: Deutsches Lesebuch für Volks- und Bürgerschulen, de G. Jauss, partea IV.

5. Aritmetica, 2 ore. Repetiția calculării cu fracțiuni. Procentele, interesele, rabatul, agiul, calcularea câștigului și a pierderii în procente. Raportul și proporțiunea. Regula catenară și calculul de alegațiune. Măsuri și monete mai însemnate din străinătate și raportul dintre acelea și monetele și măsurile noastre. — Manual: Aritmetica pentru anii din urmă ai școlii primare, de I. Dariu.

6. Geometria, 1 oră. Elementele geometriei. Suprafața triunghiului și a poligoanelor. Suprafața și volumul corpurilor geometrice mai simple. — Manual ajutător: Curs elementar de geometria practică, de D. Mirescu.

7. Fizica, 2 ore. Proprietățile generale ale corpurilor și stările lor de agregatiune. Elemente din mecanica corpurilor solide, lichide și gazoase. Efectele căldurii asupra corpurilor. Noțiuni elementare de acustică. Fenomenele fundamentale de lumină. Fenomene fundamentale magnetice și electrice. Aparatele mai simple și mai de însemnătate pentru înțelegerea diferitelor fenomene fizice. — Manual: Fizică pentru școlile populare, de D. Făgărășan.

8. Igiena, 2 ore. Noțiuni anatomice și fiziologice, cu observări privitoare la îngrijirea ce este a se da fiecărui organ în special. Alimente. Îngrijirea bolnavilor. Primul ajutor în caz de accidente. — Manual: Higiena poporală, de Dr. G. Vuia.

9. Istoria patriei, 3 ore. Istoria pragmatică a Ungariei. În liniamente generale și pe baza dezvoltării istorice cunoștințe din constituția patriei. — Manual: Istoria Ungariei de L. Mangold, trad. de V. Goldiș.

10. Geografia matematică, 1 oră. Universul. Forma pământului și dovezile privitoare la aceasta. Mișcarea aparentă zilnică a bolții cerești. Sferile. Coordinatele. Rotațiunea pământului și urmările ei. Despre lungime și lățime geografică. Mișcarea aparentă anuală a soarelui. Rotațiunea și revoluțiunea pământului. Ecliptică. Anotimpuri și zone. Luna și mișcările ei. Mărimea, suprafața și constituția fizică a lunei. Intunecimi de soare și de lună. Despre timp și măsura lui. Soarele, planetele și sateliții lor. Evoluția astronomiei planetare.

11. **Lucru de mână**, 3 ore. Ștergar sau alt obiect cu brodărie artistică á-jour cu ciucuri înnodeați. Croirea albiturilor și a hainelor. Broderii artistice.

12. **Desemn**, 2 ore. Peisage, figuri deosebite de ființe, de obiecte și ornamente umbrite și colorate.

13. **Muzica vocală**, 2 ore. Exerciții în 2 și 3 voci. Căntece.

14. **Gimnastica**, 1 oră. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

La instrucția din limba franceză ca obiect facultativ, au participat 56 eleve, fiecare clasă câte 2 ore pe săptămână.

La instrucția în piano-forte au participat 57 eleve.

Din limba maghiară, germană și franceză s'au ținut neîntrerupt conversații cu elevele interne, sub conducerea directoarei, profesoarelor și guvernantelor.

Superiorul clasei I. a fost Eugenia Tordășan.

„ „ II. „ „ Elisaveta Butean.

„ „ III. „ „ Dr. Ion Borcia.

„ „ IV. „ „ Victor Păcală.

b) Cursul complementar.

În cursul complementar s'au propus:

1. *Limba și literatura română* (3 ore), prin *Dr. I. Borcia*.

2. *Istoria și Geografia* (3 ore), prin *Victor Păcală*.

3. *Pedagogia de casă* (2 ore), prin *Dr. V. Bologna*.

4. *Limba germană* (2 ore), prin *Dr. I. Borcia*.

5. *Limba franceză* (3 ore), prin *Elena Petrașcu*.

6. *Lucru de mână* (4 ore), prin *Elisaveta Butean*.

7. *Pictură* (2 ore), prin *Lotte Goldschmidt*.

8. *Muzica instrumentală* (fortepiano sau violină), prin *Julius Schaeffer, Sabina Brote, Selma Mökesch, Olivia Bardosy și Elsa de Heldenberg*.

Cursul complementar se susține și pentru viitor în sensul statutului de organizare al școlii. (Vezi: Înștiințare pentru anul viitor, pag. 46).

3. Conspectul elevelor înmatriculate în anul școlar 1906/1907.

N.º	Numele elevei	Locul nașterii	Comitatul
	<i>Clasa I.</i>		
1	Lavinia Barcian	Nagyszeben — Sibiiu	Szeben — Sibiiu
2	Constanța Bohățiel	Supurul-de sus	Szilágy — Selagiu
3	Maria Boroianu	București	România
4	Elena Boșca	Horez	„
5	Amalia Bran	Teaca	Kolozs — Cluj
6	Emilia Chicin	Nădlac	Csanád — Cenad
7	Paraschiva Ciocănel	Glimboaca	Szeben — Sibiiu
8	Aurelia Cioran	Nagyszeben — Sibiiu	„ „
9	Emilia Dandea	Bucium-Sat	Alsófehér Alba-inferioară
10	Maria Draia	Tomnatec	Hunyadvár - Hunedoara
11	Adela Grozăvescu	Karánsebes Caransebeș	Krassó-Szörény Caraș-Severin
12	Aglaiia Isopescu	Vicovul-de-jos	Bucovina
13	Irma Lazar	Oravița	Krassó-Szörény Caraș-Severin
14	Lucia Felicia Lucuța	Șiria	Arad
15	Iuliana Moldovan	Nagyvárad Oradea-mare	Bihar — Bihor
16	Elena Pinciu	Nagyszeben — Sibiiu	Szeben — Sibiiu
17	Stana Piso	Mohu	„ „
18	Maria Pop	Bereck — Brețcu	Háromszék Treiscaune
19	Maria Popovici	Ruși	Szeben — Sibiiu
20	Lucreția Predovici	Amnaș	„ „
21	Pompilia Predovici	Vingard	Alsófehér Alba-inferioară
22	Efrosina Stănilă	Galeș	Szeben — Sibiiu
23	Zoe Stroia	Nagyszeben — Sibiiu	„ „

№	Numele elevi	Locul nașterii	Comitatul
24	Hortensia Șinca	Biscarea	Hunyadvár Hunedoara
25	Ana Triff	Agârbici	Kis-Küküllő
26	Alexandrina Viciu. ¹	Niraștau	Târnavă-mică Maros-Torda Murăș-Turda
<i>Clasa II.</i>			
1	Paraschiva Acelenescu	Galeș	Szeben — Sibiiu
2	Maria Antal	Toplița	Maros-Torda Murăș-Turda
3	Victoria Bărdaș	Bata	Krassó-Szörény Caraș-Severin
4	Maria Buta	Râmnic-Vâlcea	România
5	Elisaveta Comșa	Zernești	Fogaras—Făgăraș
6	Aloisia Fasy	Sârbi	Szatmár — Sătmar
7	Elena Gabor	Teiuș	Alsófehér Alba-inferioară
8	Eugenia Halmágyi	Comana-infer.	Fogaras—Făgăraș
9	Lucreția Iosif	Aciliu	Szeben — Sibiiu
10	Felicia Lobonțiu	Hâpria-română	Alsófehér Alba-inferioară
11	Elisaveta Marchiș	Tămâia	Szatmár — Sătmar
12	Emilia Mihu	Cincu-mare	Nagy-Küküllő Târnavă-mare
13	Maria Olariu	Nagyszeben — Sibiiu	Szeben — Sibiiu
14	Mărioara Oprea	Vajdahunyad Hunedoara	* Hunyadvár Hunedoara
15	Eugenia Oprișa	Brad	„
16	Cornelia Popescu	Nagyszeben — Sibiiu	Szeben — Sibiiu
17	Gabriela Popovici	Szeged — Segedin	Csongrád Ciongrad
18	Cornelia Simu	Orlat	Szeben — Sibiiu
19	Eleonora Spornic	Veștem	„ „
20	Ioana Szabó	Székelykeresztur	Udvarhely
21	Victoria Tintorescu	Horez	România

¹ S'a retras în 23 Nov. 1906.

Nr. c.	Numele elevi	Locul nașterii	Comitatul
<i>Clasa III.</i>			
1	Hortensia Anastasiu	Craiova	România
2	Minerva Baci	Hátszeg — Hațeg	Hunyadvár Hunedoara
3	Maria Bulza	Brad	”
4	Elisaveta Cartianu	Corcova	România
5	Lucreția Dragomir	Porcești	Szeben — Sibiiu
6	Lucia Medean	Szászsebes Sebeșul-săsesc	” ”
7	Madalena Nestorescu	București	România
8	Maria Oncioiu	Brassó — Brașov	Brassó — Brașov
9	Lucreția Onițiu	Szászsebes Sebeșul-săsesc	Szeben — Sibiiu
10	Ana Perea	Gușterița	” ”
11	Aurelia Popoviciu	Leșnic	Hunyadvár Hunedoara
12	Elena Popovici	Lugos — Lugoj	Krassó-Szörény Caraș-Severin Nagy-Küküllő Tárnava-mare
13	Veturia Predovici	Mercheașa	România
14	Elvira Răuț	Râmnic-Vâlcea	Szolnok-Doboka Solnoc-Dobăca
15	Alexandrina Rus	Dés — Dej	” ”
16	Silvia Rus	” ”	” ”
17	Ana Simian	Râmnic-Vâlcea	România
18	Olivia Sîrbu	Nagyszeben — Sibiiu	Szeben — Sibiiu
19	Livia Spătan	Sacul	Krassó-Szörény Caraș-Severin
20	Cornelia Stefani	Birchis	” ”
21	Hortensia Șandor	Murăș-Cueșd	Maros-Torda Murăș-Turda
22	Victoria Șanta	Boian	Nagy-Küküllő Tárnava-mare
23	Cristina Viorica Ursu	Curtici	Arad

Nr. c.	Numele elevi	Locul nașterii	Comitatul
<i>Clasa IV.</i>			
1	Victoria Bena	Pianul-infer.	Szeben — Sibiiu
2	Veturia Crăciun	Karánsebes Caransebeș	Krassó-Szörény
3	Aurora David	Bucium-Șasa	Caraș-Severin
4	Livia Ciurciu	Buziaș	Alsófehér Alba-infer.
5	Iustina Filipan	Săcuiu	Temeș — Timiș
6	Elisaveta Julean	Curtici	Maros-Torda Murăș-Turda
7	Cornelia Moșoiu	Bran	Arad
8	Paraschiva Oancea	Brezoi	Fogaras—Făgăraș
9	Letiția Piso	Săcărâmb	România
10	Alexandrina Pletosu	Năsăud	Hunyadvár Hunedoara
11	Elisaveta Popescu	Sibiel	Beszterce-Naszód Bistrița-Năsăud
12	Efrosina Popovici	Delinești	Szeben — Sibiiu
13	Otilia Varga-Popovici	Szentkeresztbánya	Krassó-Szörény Caraș-Severin
14	Aurora A. Radivoevici	Rudăria	Udvarhely
15	Elisaveta Sima	Marin	Krassó-Szörény Caraș-Severin
16	Virginia Stănescu	București	Szilágy — Selagiu
17	Elena Șutu	Borgo-Prund	România
18	Sidonia Ursu	Curtici	Beszterce-Naszód Bistrița-Năsăud
19	Irina Velcean	Oravița	Arad
<i>Cursul complementar:</i>			
1	Maria Cartianu	Corcova	Krassó-Szörény Caraș-Severin
2	Elena I. Căciulă	Turcheș	România
3	Valeria Chiriția	Chisetău	Brassó — Brașov
4	Leona Cormoș	Mező-Gerebenes	Temes — Timiș
<i>Comitatul</i>			
Maros-Torda Murăș-Turda			

N. Z.	Numele elevei	Locul nașterii	Comitatul
5	Maria Gruici	Clec	Torontál
6	Maria Iancu	Mohu	Szeben — Sibiu
7	Aurelia Iancu	Zărand	Arad
8	Elena Moisil	Năsăud	Beszterce-Naszód Bistrița-Năsăud
9	Aurora Olariu	Făget	Krassó-Szörény Caraș-Severin
10	Hortensia Papp	Bocsig	Arad
11	Valeria Pop	Blaj	Alsófehér Alba-inferioară
12	Viorica Selăgianu	Becicherecul-mare	Torontál
13	Silvia Selăgianu ¹	„	„
14	Letiția Slavoca	Ilva-mare	Beszterce-Naszód Bistrița-Năsăud
	<i>Conspectul elevelor din internat</i>		
1	Hortensia Anastasiu	Craiova	România
2	Maria Antal	Toplița	Maros-Torda Muraș-Turda
3	Minerva Baci	Hátszeg — Hațeg	Hunyadvár Hunedoara
4	<i>Aurora Băițan</i>	Liteni (Suceava)	Bucovina
5	Constanța Bohățiel	Supurul-de-sus	Szilágy — Selagiu
6	Maria Boroianu	București	România
7	Elena Boșca	Horez	„
8	Amalia Bran	Teaca	Kolozs — Cluj
9	Maria Bulza	Brad	Hunyadvár Hunedoara
10	Maria Butta	Râmnic-Vâlcea	România
11	Elena Căciulă	Turcheș	Brassó — Brașov
12	Maria Cartianu	Corcova	România
13	Elisaveta Cartianu	„	„

¹ A frecventat preparandia rom.-cath. de fete din loc.

Nr. c.	Numele elevi	Locul nașterii	Comitatul
14	Emilia Chicin	Nădlac	Csanád — Cenad
15	Valeria Chiriția	Chisetău	Temes — Timiș
16	Livia Ciurciu	Buziaș	„ „
17	Elisaveta Comșa	Zernești	Fogaras Făgăraș
18	Aurora David	Bucium-Șasa	Alsófehér Alba-infer.
19	Maria Draia	Tomnatec	Hunyadvár Hunedoara
20	<i>Olga Draia</i>	Abrudbánya — Abrud	Alsófehér Alba-infer.
21	Aloisia Fasy	Sârbi	Szatmár — Sătmar
22	Iustina Filipan	Săcuiu	Maros-Torda Murăș-Turda
23	Elena Gabor	Teiuș	Alsófehér Alba-infer.
24	Maria Gruici	Clec	Torontál
25	Eugenia Halmágyi	Comana-infer.	Fogaras — Făgăraș
26	Aurelia Iancu	Zărând	Arad
27	Maria Iancu	Mohu	Szeben — Sibiu
28	Aglăia Isopescu	Vicovul-de-jos	Bucovina
29	Elisaveta Julean	Curtici	Arad
30	Irma Lazar	Oravița	Krassó-Szörény Caraș-Severin
31	Felicia Lobonțiu	Hăpria-română	Alsófehér Alba-infer.
32	Lucia Felicia Lucuța	Șiria	Arad
33	Elisaveta Marchiș	Tâmăia	Szatmár — Sătmar
34	Lucia Medean	Szászsebes Sebeșul-săsesc	Szeben — Sibiu
35	Emilia Mihiu	Cincu-mare	Nagy-Küküllő Tárnava-mare
36	Elena Moisil	Năsăud	Beszterce-Naszód Bistrița-Năsăud
37	Cornelia Moșoiu	Bran	Fogaras — Făgăraș
38	Madalena Nestorescu	București	România
39	<i>Maria Oancea</i>	Brezoi	„

N.º	Numele elevi	Locul naşterii	Comitatul
40	Paraschiva Oancea	Brezoi	România
41	Aurora Olariu	Făget	Krassó-Szörény Caraş-Severin
42	Maria Oncioiu	Brassó — Braşov	Brassó — Braşov
43	Lucreţia Oniţiu	Szászsebes Sebeşul-săsesc	Szeben — Sibiiu
44	Mărioara Oprea	Vajdahunyad Hunedoara	Hunyadvár Hunedoara
45	Eugenia Oprişa	Brad	„
46	<i>Lucia Păltinean</i>	Râmnic-Vâlcea	România
47	<i>Maria Păltinean</i>	„	„
48	Hortensia Papp	Bocsig	Arad
49	<i>Eugenia Petric</i>	Nagyszeben — Sibiiu	Szeben — Sibiiu
50	Letiţia Piso	Săcărâmb	Hunyadvár Hunedoara
51	Valeria Pop	Blaj	Alsófehér Alba-infer.
52	Elisaveta Popescu	Sibiel	Szeben — Sibiiu
53	Aurelia Popovici	Leşnic	Hunyadvár Hunedoara
54	Elena Popovici	Lugos — Lugoj	Krassó-Szörény Caraş-Severin
55	Efrosina Popovici	Delineşti	„
56	Otilia Varga-Popovici	Szentkeresztbánya	Udvarhely
57	Gabriela Popovici	Szeged — Seghedin	Csongrád Ciongrad
58	Aurora A. Radivoevici	Rudăria	Krassó-Szörény Caraş-Severin
59	Elvira Răuţ	Râmnic-Vâlcea	România
60	Silvia Rus	Dés — Dej	Szolnok-Doboka Solnoc-Dobăca
61	Alexandrina Rus	„ „	„
62	Viorica Selăgianu	Becicherecul-mare	Torontál
63	Silvia Selăgianu	„	„
64	Elisaveta Sima	Marin	Szilágy — Selagiu
65	Ana Simian	Râmnic-Vâlcea	România

N. C.	Numele elevei	Locul nașterii	Comitatul
66	Livia Spătan	Sacul	Krassó-Szörény Caraș-Severin
67	Virginia Stănescu	București	România
68	Cornelia Stefani	Birchiș	Krassó-Szörény Caraș-Severin
69	Ioana Szabó	Székelykeresztur	Udvarhely
70	Hortensia Șandor	Murăș-Cueșd	Maroș-Torda Murăș-Turda
71	Victoria Șanta	Boian	Nagy-Küküllő Târnava-mare
72	Hortensia Șinca	Biscarea	Hunyadvár Hunedoara
73	<i>Felicia Tămășdan</i>	Pauliș	Arad
74	Victoria Tintorescu	Horez	România
75	Cristina Viorica Ursu	Curtici	Arad
76	Sidonia Ursu	„	„
77	Irina Velcean	Oravița	Krassó-Szörény Caraș-Severin

Nota. Elevele, al căror nume s'a tipărit cu litere cursive, au frecventat școala elementară a „Reuniunii femeilor române“ din Sibiu. — Pentru elevele din România nu sunt indicate județele (comitatele).

I. Date statistice după clase

despre elevele înmatriculate la școala civilă de fete a Asociațiunii pro 1906/1907.

Clasa	Numărul elevelor				Elevele după confesiune				Elevele după naționalitate		Elevele interne și externe		Ocupațiunea părinților										Observare				
	înmatriculate	ordinare	privatiste	sau supus exam. la finea anului	sau retras în decursul anului	Elevele după confesiune		Elevele după naționalitate		interne	externe	Ocupațiunea părinților															
						gr. orientale	gr. catolice	rom. cat.	române			maghiare	profesori, învățați.	medici, avocați ingineri	soldați	aplicați în serviciu	privateri (penzionari), capitaliști	Suma									
I.	26	26	—	25	1	21	3	2	26	—	10	16	7	—	3	2	1	—	6	5	1	—	1	—	—	—	26
II.	21	21	—	21	—	13	6	2	20	1	14	7	4	—	—	2	2	—	3	4	2	1	1	2	—	—	21
III.	23	23	—	23	—	21	2	—	23	—	19	4	2	—	1	4	3	4	8	—	1	—	—	—	—	—	23
IV.	19	19	—	19	—	15	3	1	18	1	15	4	5	—	—	5	1	1	3	3	1	—	—	—	—	—	19
Cursul compl.	14	—	14	14	—	8	6	—	14	—	12	2	3	—	—	—	2	—	3	1	4	—	—	—	1	—	14
Suma	103	89	14	102	1	78	20	5	101	2	70	33	21	—	4	13	9	5	23	13	9	1	2	3	—	—	103

II. Date statistice

despre elevele adăpostite în internatul școlii civile de fete a Asociațiunii în an. școl. 1906/1907.

C l a s a	Elevele adăpostite în internat		Elevele interne după confesiune				Elevele interne după naționa- litate			Ocupațiunea părinților										Suma	
	din școala civilă a Asociațiunii	din școala elementară a Reuniunii femeilor române	gr. orientale	gr. catolice	rom.-cat.	în școala civilă	în școala elemen- tară	române	maghiare	în școala elemen- tară	române	propriet. și arăndași	industriași de sine stătători	comercianți de sine stătători	funcționari publici de stat	funcționari privați	preoți	profesori, învățători	medici, avocați, ingineri		soldați
I.	10	—	7	2	1	—	—	10	—	—	1	—	2	—	—	3	3	1	—	—	10
II.	14	3	8	4	2	3	—	13	1	3	5	—	1	1	—	3	2	2	2	2	17
III.	19	—	17	2	—	—	—	19	—	—	1	1	4	2	4	6	—	1	—	—	19
IV.	15	4	11	3	1	4	—	14	1	4	5	—	4	1	—	2	2	1	—	—	15
Cursul compl.	12	—	8	4	—	—	—	12	—	—	1	—	—	2	1	4	2	4	1	1	16
Suma	70	7	51	15	4	7	—	68	2	7	13	1	11	6	5	18	9	9	3	2	77
	77		77				77			77											

Observare

5. Mijloacele de învățământ.

A. Biblioteca corpului profesoral.

I. Cărți.

a) Dăruite:

1. Analele Academiei române, seria II, tom. XXVIII, partea administrativă. București 1906.
2. Analele Academiei române, seria II, tom. XXVIII, secția științifică. București 1906.
3. Analele Academiei române, seria II, tom. XXVIII, secția istorică. București 1906.
4. Analele Academiei române, seria II, tom. XXVIII, secția literară. București 1906.
5. D. A. Sturdza, L'Académie roumaine en 1905—6. București 1906.
6. D. Onciul, Epocile istoriei române. București 1906.
7. G. Marinescu, Tendințele medicinei moderne. București 1906.
8. T. Filipescu, Coloniile române din Bosnia. București 1906.
9. Th. C. Aslan, Studiu asupra monopolurilor. București 1906.
10. N. Dobrescu, Istoria bisericii române din Oltenia. București 1906.
11. I. Delametra, Dicționar macedo-român. Buc. 1906.
12. I. Bianu și N. Hodoș, Bibliografia românească veche, tom. II, fasc. II. București 1906.
13. M. Voileanu, Cuvântări ocazionale. Sibiu 1906. Dăruită de autor.
14. A. Ciortea, Aritmetică pentru școlile medii. Brașov 1905. Dăruită de autor.
15. Ch. M. Romniceanu, Istoricul școlii secundare de fete de gradul II. București 1906. Dăruită de autoare.
16. I. F. Negruțiu, Constituțiunea patriei pentru școlile civile. Blaj 1904.
17. I. F. Negruțiu, Constituțiunea patriei pentru școlile poporale. Blaj 1904.
18. I. F. Negruțiu, Manual de stilistică, ediția IV. Sibiu 1906.

Dăruite de Academia română.

Dăruite de autor

19. M. Eminescu, Scrieri politice și literare. București 1905. Dăr. de I. Scurtu.
20. E. Dăianu, Biserica lui Bob în Cluj. Cluj 1906. Dăr. de A. Mocsonyi.
21. M. Cioban, Poezii. Arad 1905. Dăr. de autoare.
22. Makay J., Fizikai laboratorium, I. k. Budapest 1903. Dăruită de inst. de editură.
23. Bozóky E., Középiskolai fizikai gyakorlatok. Budapest 1903. Dăruită de inst. de edit.
24. A. Frățilă, Sensul și întrebuintarea prepozițiilor. Galați 1905. Dăruită de V. Păcală.
25. Regule ortografice stabilite de Academia română. Sibiu 1904. Dăruită de Asociațiune.
26. Anuarul școalei civile de fete a Asociațiunii, XI—XX. Sibiu 1897—1906.
27. Oldal J., A német olvasás és írás gyakorlata. Budapest 1904. Dăruită de inst. de edit.
28. Biró és Tarródy, Magyar nyelvtan. Budapest 1906. Dăr. de inst. de edit.
29. Dr. I. Bunea, Gramatica germană. Brașov 1907. Dăr. de autor.
30. Szinnyei J., Iskolai magyar nyelvtan, I—II. Budapest 1905—6. Dăr. de inst. de edit.
31. Szinnyei J., Rendszeres magyar nyelvtan. Budapest 1905. Dăruită de inst. de edit.
32. Justus, Történeti párhuzamok. Budapest 1907. Dăruită de edit.
33. Schuster A., Német nyelvtan. Budapest 1907. Dăruită de inst. de edit.
34. Elemente de morala creștină, de M. N. Pacu. Galați 1901. Dăr. de autor.
35. Elemente de instrucție civică etc. de M. N. Pacu. Galați 1903. Dăr. de autor.

β) Cumpărate:

36. I. Găvănescul, Elemente de psihologie. București 1901.
37. C. Sandu-Aldea, Două neamuri. București 1906.
38. Vörösmarty M. munkái. Ed. Lampel Robert, Budapest.
39. Pázmány P. válogatott munkai. Ed. Lampel Robert, B-pest,

40. Goethe, Faust, Iphigenia Taurisban. Ed. Lampel Robert, Budapest.
41. Byron, Don Juan. Ed. Lampel Robert, Budapest.
42. Éltés M., Közérdekű tudnivalók a gyengetehetségű gyermekek oktatására szolgáló kisegítő iskolákról. Budapest 1905.
43. M. Sadoveanu, La noi, în Viișoara. București 1907.
44. I. Al. Brătescu-Voinești, In lumea dreptății. Iași 1907.
45. Carmen Sylva, Valuri alinate; trad. de G. Coșbuc. București 1906.
46. E. Farago, Versuri. Budapest 1906.
47. Scrisori și inscripții ardelenene și maramureșene, de N. Iorga. București 1906.

B. Biblioteca elevelor.

1. Proză, de Constantin Negruzzi (3 ex.) București 1905.
2. Biblioteca copiilor vol. I, de A. O. Maior (18 exempl.) Sibiiu 1906.

II. Reviste și ziare.

a) dăruite de redacțiuni:

1. «Familia», Oradea-mare, red. Iosif Vulcan.
2. «Telegraful Român», Sibiiu, red. T. Păcățian.
3. «Transilvania», Sibiiu.
4. «Voința Națională», București.

β) cumpărate:

5. «Sămănătorul», București.
6. «Lucefărul», Sibiiu.
7. «Pädagogische Studien», Dresden.
8. «Magyar Paedagogia», Budapest.
9. «Amicul Tinerimei», București.
10. «Viața Românească», Iași.

III. Rechizite de învățământ.

1. Cinci table mari de părete.

*

Direcțiunea împlinește o plăcută datorie, aducând cele mai vii mulțămiri tuturor p. t. binefăcători, onorabilelor societăți și

redacțiuni, cari au binevoit a contribui la înmulțirea mijloacelor de învățământ pentru școala noastră.

6. Din cronica școlii și a internatului.

Anul școlar s'a început în 1 Septembrie 1906 st. n.

În decursul anului școala a fost vizitată de dl *Iosif St. Șuluțu*, președintele Asociațiunii, ca delegat al comitetului, de dl *Aleksandru Munka*, inspector regesc de școale și de dl *Ludovic Mirtse*, subinspector regesc de școale. În 28 Maiu — 1 Iunie 1907 a fost cercetată școala de dl *Aleksandru Kósa* ca delegat al ministerului regesc de culte și instrucțiune publică.

Agendele curente școlare, didactice și administrative ale institutului s'au pertractat în 12 conferențe.

*

Starea sanitară. În cursul anului școlar 1906/7, a fost deplin mulțămitoare.

Elevilor se dă ocaziune a ieși cât mai des la preumblare, a face exerciții gimnastice și a se recrea în spațioasa și luminoasa grădină a institutului. În cursul iernii patinează în orele libere și urmează școala de dans în edificiul propriu al școlii.

În 11 Aprilie 1907 au fost revaccinate elevele născute în 1896 prin medicul institutului nostru.

*

În postul Paștilor s'au mărturisit și cuminecat elevele prin cateheții și parohii ambelor confesiuni române.

Escursiuni școlare sub conducerea corpului profesoral s'au făcut în 4 Octomvrie 1906, și în 7 Maiu 1907 la Turnu Roșu.

În decursul anului școlar elevele din clasele superioare au cercetat Muzeul Asociațiunii și Muzeul Bruckental din Sibiu.

*

Festivități solemne, la cari au participat elevele institutului, au fost:

Serbarea onomasticeii *Maiestății Sale, Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I* la 4 Octomvrie 1906.

Serbarea școlară din 19 Noemvrie 1906, în memoria fericii *Impărătese și Regine Elisabeta*.

Serbarea aniversării anului al 40-lea dela încoronarea *Maiestății Sale Domnitorului nostru Francisc Iosif I* de rege al Ungariei, la 8 Iunie 1907.

7. Examenele.

Examenele de primire s'au ținut în 3 Septemvrie n. 1906.

Examenele publice dela finea anului școlar se vor ținea din 25—29 Iunie st. n. după programa următoare:

Marți în 25 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 8—11 ore Religiunea cu elevele din toate clasele civile.
„ 11—12 „ Limba franceză, clasa III—IV.

b) după ameazi:

dela 3—6 ore Clasa I civilă, din studiile: Limba română, Istoria naturală și Limba maghiară.

Mercuri în 26 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 8—11 ore Clasa III civilă, din studiile: Aritmetică, Geografie și Limba maghiară.

b) după ameazi:

dela 3—6 ore Clasa II civilă, din studiile: Istoria universală, Limba română și Limba maghiară.

Joi în 27 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 8—11 ore Clasa IV civilă, din studiile: Limba maghiară, Istoria patriei, Limba germană și Limba română.

b) după ameazi:

dela 3—6 ore Muzica instrumentală (piano, violină) cu elevele din toate clasele civile.

Sâmbătă în 29 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 11—12 ore Incheerea solemnă a anului școlar și distribuirea atestatelor.

Lucrurile de mână, de caligrafie și desen, sunt expuse în decursul examenelor într'una din salele institutului.

Oaspeții sunt bineveniți!

8. Inștiințare pentru anul viitor.

În clasa I. a școlii civile de fete se primesc eleve:

- a) cari arată prin *atestat de botez*, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și
- b) dovedesc prin *atestat școlar*, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui *examen de primire*, că sunt bine orientate în materialul de învățământ, prescris pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin *atestat școlar*, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare la școlii de categoria școlii civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI dela școală elementară-poporală, primirea în ori-care clasă a școlii civile, ce corespunde vârstei elevei, se poate face numai pe baza unui *examen de primire*, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în senzul ordinațiunii ministerului regesc-ungar de culte și instrucție publică, dto 11 August 1887. Nr. 29,000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, cari se inmatriculează pentru primadată la școala noastră, *au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.*

În *cursul complementar* (supletor), împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii în senzul §-lui 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, cari au absolvat patru clase civile (secundare). Se pot primi și eleve, cari au absolvat cu calculi buni numai *doue clase civile*, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolva cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1907/1908 se pot face din 1—6 Septembrie 1907, *stil nou.*

Examenele de emendare, se țin în 2 Septembrie 1907 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele cari s'au anunțat la direcțiune.

În 3 Septembrie 1907 st. n. la 8 ore a. m. se țin *examele de primire*, iar în 5 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele, ce se înscriu prima-dată la această școală, o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Acelaș didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele cari voiesc să fie primite *în internat*, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a Reuniunii femeilor române, au să fie anunțate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentruca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 500 cor. pe an, în care se cuprinde și didactrul, și se plătește înainte lunar, în patru sau în două rate. Spesele pentru cărțile de învățământ, pentru materialul de scris, desemn și lucru de mână, se poartă separat de părinți, precum și cheltuelile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii:

- a) dacă o elevă voiește să iee orele singură, se socotește la 2 ore pe săptămână taxa de 18 cor.¹ pe lună; dacă 2 eleve iau împreună instrucțiune în aceeaș oră, taxa se socotește la 2 ore pe săptămână cu 9 cor. de elevă; sau
- b) dacă o elevă voiește să iee orele singură, se socotește la 2 ore pe săptămână taxa de 12 cor.¹ pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeaș oră, taxa se socotește la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză se socotește pe lună cu 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică, încât ofere cele mai bune condiții *igienice*.

Elevele din internat, afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și în-

¹ Din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutului, pentru susținerea forte-pianelor în stare bună.

vață lecțiunile sub conducerea directoarei, profesoarelor și guvernantelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburile de trup sau albiturile, câte $\frac{1}{2}$ duzină din fiecare, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel, ciorapi, batiste (mărâmi) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete noue, sfătuim părinții și tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcămintei elevelor interne, *toaletele se fac aici cu prețuri moderate*, prin îngrijirea internatului. Strâns de uniformă se țin: o haină, 2 șurțe în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari au să se facă aici și cari preste tot vor costă cam 30—50 cor.

Dela direcțiunea școalei se poate primi prin poștă: «Statutul de organizare» și «Regulamentul intern» al școalei, «Regulamentul pentru cursul complementar», «Planul de învățământ» și «Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare», à 20 bani exemplarul. De asemenea «Monografia» școalei, à 2 cor. în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școalei și al internatului în toate amănuntele.

Nagyszeben (Sibiiu), în Iunie 1907.

Direcțiunea școalei.